

Raadsvoorstel

Onderwerp	Keuze uitvoeringsvariant Gondalaan e.v. n.a.v. werkgroepen
Datum collegebesluit	3 juli 2018
Registratienummer	689269
Portefeuillehouder	H.J. Scholten
Betreft	Programma 4: Leefomgeving
Medewerker	B. Blaauwendraad

Voorstel

De raad consulteren ten aanzien van de keuzes in de uitvoeringsvarianten voor de sanering van de Gondalaan/ Oude Haaksbergerweg en Haaksbergerweg, met behoud van de monumentale bomen en daartoe:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de werkgroepen Gondalaan e.o. inzake het behoud van de monumentale bomen en het aanvullende veldonderzoek,
2. Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college, als verwoord in dit raadsvoorstel,
3. Kennis te nemen van de aanvullende informatie ter onderbouwing van het voorgenomen besluit van het college, te weten "Terugkoppeling veldonderzoek en aanbevelingen"

Argumenten

1.1. Op 19 december 2017 heeft het college besloten om, ten behoeve van een robuuste sanering van de Gondalaan, Oude Haaksbergerweg en Haaksbergerweg, te kiezen voor de kap van 94 monumentale bomen. Aan dat besluit lag een vijftal uitgangspunten ten grondslag (zie raadsbrief d.d. 22 januari 2018), dat is vastgesteld in samenspraak met de provincie, namelijk:

1. De risico's voor de volksgezondheid wegnemen,
2. Een gecombineerde aanpak met het project Gijmink B,
3. Een robuuste sanering¹ in verband met wisselend verontreinigingsbeeld,
4. Een toekomstbestendige oplossing,
5. Een integrale aanpak met herinrichting straten en nieuwe groenstructuur.

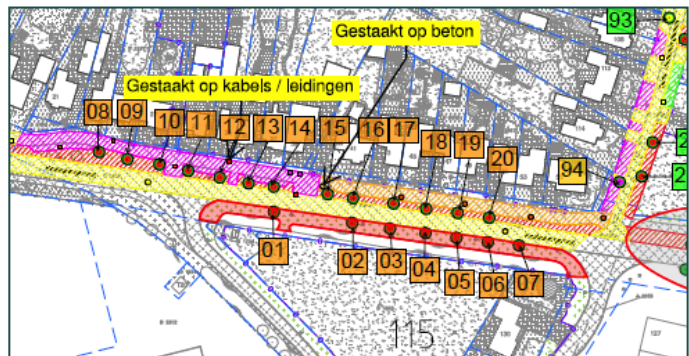
1.2. Op 24 januari 2018 heeft uw raad, naar aanleiding van dit besluit, een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen een werkgroep monumentale bomen in te stellen. Met deze motie van de raad is gevraagd een ander uitgangspunt te hanteren, namelijk om na te gaan hoe alle, dan wel zo veel mogelijk monumentale bomen behouden kunnen worden, voor zover dit niet ten koste gaat van een zorgvuldige asbestsanering in het kader van de volksgezondheid. Het door de raad gehanteerde begrip "zorgvuldig" interpreteren wij hierbij als "passend binnen de kaders van de wet- en regelgeving rondom asbestsanering en veilig in het kader van de volksgezondheid".

¹ Robuust saneren houdt in dat ook terreinen met asbestgehaltenes lager dan de norm worden gesaneerd als het verontreinigingsbeeld met betrekking tot (de omgeving van) die terreinen wisselend is. Er is dan sprake van een heterogene verontreiniging. De wettelijke norm is 100 mg/kg droge stof; in Gijmink hanteren we 50 mg/kg droge stof. Dit principe van robuust saneren wordt als algemeen beleid in de sanering van 't Gijmink gehanteerd.

1.3. *Op 29 mei 2018 hebben de beide werkgroepen Gondalaan-Oude Haaksbergerweg en Haaksbergerweg in reactie op de mogelijke uitvoeringsvarianten gekozen voor een voorkeursvariant.* In een schriftelijk advies van de werkgroepen, dat wij op 11 juni hebben ontvangen, zijn deze voorkeursvarianten uitgewerkt. Het college heeft op 3 juli jl. een principebesluit genomen over de voorkeursvarianten. Er is sprake van een principebesluit, omdat wij het gelet op de betrokkenheid van de raad wenselijk vinden de raad te consulteren voordat wij spoedig daarna een definitief besluit kunnen nemen. Dit alles met als doel om de uitvoering van de werkzaamheden zo spoedig mogelijk na de komende bouwvak te kunnen starten. Op 21 juni jl. is de raad geïnformeerd over de rapportage van de werkgroep, alsmede over de eerste uitkomsten van de veldonderzoeken.

1.4. *In de rapportage van de werkgroep Haaksbergerweg is geconcludeerd dat het in principe mogelijk is 17 van de huidige 20 monumentale bomen te behouden, aan weerszijden van de hoofdrijbaan.* Hierbij wordt de verontreiniging in de berm waarin deze bomen staan, duurzaam afgedekt om het risico op blootstelling met asbest te voorkomen. Naast het behouden van de bomen is er ruimte voor de noodzakelijke vervanging van de riolering met huisaansluitingen, het saneren van de verontreiniging onder de bestrating van de ventweg en kunnen kabels en leidingen van nutsbedrijven worden verlegd en (waar nodig) vervangen.

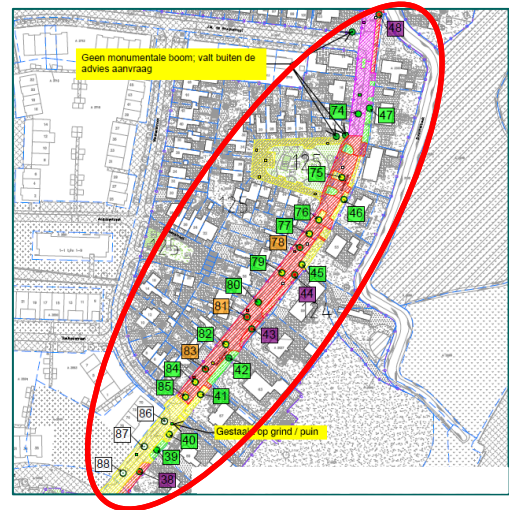
1.5. *Uit recent veldonderzoek blijkt dat de bomen 15 t/m 20 (zie figuur hiernaast) niet behouden kunnen worden.* Reden hiervoor is dat de huidige stabiliteit van deze bomen het niet toestaan om in de directe nabijheid te graven ten behoeve van het riool. Voor de bomen 8 t/m 14 geldt dit niet. De afstand waarop gegraven wordt tot de bomen is daar groter waardoor de stabiliteit niet in het geding komt.

1.6. *De bewoners van de Haaksbergerweg hebben aangegeven de wens te hebben om alle bomen in de tussenberm langs de parallelweg (13 stuks) te verwijderen.* Door te kiezen voor het verwijderen van de bomen kan een robuuste sanering en daarmee een echt schone leefomgeving worden gerealiseerd. De argumenten van de bewoners zijn opgenomen in het rapport (hoofdstuk 8). Daarmee is er geen eenduidig advies vanuit de werkgroep. De belangengroeperingen (ecologie, bomenstichting en vogelstichting) geven aan te kiezen voor behoud van de monumentale bomen waar mogelijk. Dat geldt voor de bomen 8 t/m 14 én de bomen 1 t/m 7 aan de zuidzijde van de Haaksbergerweg.

1.7. *De situatie in de werkgroep Gondalaan-Oude Haaksbergerweg ligt ingewikkelder.* Ook daar is door de deskundigen geconcludeerd dat het technisch mogelijk is om nagenoeg alle monumentale bomen te behouden, waarbij ook daar de verontreiniging in de berm waarin deze bomen staan, duurzaam wordt afgedekt om het risico op blootstelling aan asbest te voorkomen. Echter, dit is sterk afhankelijk van de ondergrondse ruimte voor wortelstructuren, riolering en nutsvoorzieningen. De ruimte in de Gondalaan - Oude Haaksbergerweg is beperkter, waardoor de groeiplaats van de bomen meer onder druk staat, zowel bovengronds (ruimtegebrek met risico op aanrijdschade e.d.) als ondergronds (ruimte voor riolering en nutsvoorzieningen). Dit heeft consequenties voor een duurzaam behoud van de bomen in de toekomst.

1.8. Uit de veldonderzoeken is gebleken dat de stabiliteit van de bomen aan de Gondalaan/ Oude Haaksbergerweg in de basis beter is dan aan de Haaksbergerweg. Op een deel van de Gondalaan, namelijk het tracé tussen de J.M. De Bruijnstraat en de Meidoornstraat (zie figuur op volgende pagina) zal echter aan twee kanten van de bomen (nummers 74 t/m 88) gegraven moeten worden voor respectievelijk het nutstracé en het riool. Op deze plaats is veldonderzoek uitgevoerd om de stabiliteit na deze graafwerkzaamheden te onderzoeken. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat de stabiliteit niet in gevaar komt. De definitieve rapportage volgt nog, maar vooralsnog kan gekozen worden voor behoud van de bomen aan twee zijden van dit tracé.

1.9. De ondergrondse ruimte in dit tracé is te beperkt om, onder de weg, tussen de twee bomenrijen, een dubbel riool aan te leggen (vuilwater en infiltratieriool). Op deze plaats zal een andere mogelijkheid worden uitgewerkt voor het infiltratieriool. Alternatief voor het tweezijdig behouden van bomen is hier het alsnog verwijderen van de bomen aan de westzijde (nummers 74 t/m 88) om voldoende ondergrondse ruimte te creëren.

1.10. Bij de uitwerking van het ontwerp van de herinrichting dient bij de variant met tweezijdig behoud van de bomen rekening gehouden te worden met (deels) 1-richtingsverkeer of andere verkeersoplossingen. Dit is noodzakelijk om een veilige verkeerssituatie te creëren, maar ook voor het realiseren van voldoende bovengrondse groeiruimte ten behoeve van het behoud van de resterende bomen. Op bepaalde delen waar bomen aan twee zijden behouden blijven (met name het tracé tussen de J.M. De Bruijnstraat en de Meidoornstraat) kan de groeiruimte alleen worden gerealiseerd door de weg smaller te maken. Dit heeft onvermijdelijk tot gevolg dat op dat tracé onderzocht moet worden of de weg bijvoorbeeld als éénrichtingsweg moet worden ingericht.

2.1. Het college heeft uitgesproken het rapport van de werkgroepen als uitgangspunt voor besluitvorming over te nemen, maar mede gezien de uitkomsten van het technisch onderzoek ook tegemoet te willen komen aan de wens van de meerderheid van de bewoners van de Haaksbergerweg. Dit betekent dat zij kiest voor het verwijderen van alle 13 bomen in de tussenberm langs de parallelweg van de Haaksbergerweg (nummer 8 t/m 20). Dit betekent ook dat de 7 bomen langs de zuidzijde van de Haaksbergerweg wel behouden kunnen worden en de restverontreiniging in de bermen daar wordt afgedekt. Hiermee wordt aangesloten bij de wens van de bewoners (in meerderheid) om door middel van een volledige sanering een schone leefomgeving te realiseren, inclusief het aanbrengen van een nieuw rioolstelsel en nutsvoorzieningen.

2.2. Met betrekking tot Gondalaan - Oude Haaksbergerweg heeft het college overeenkomstig de voorkeursvariant van de werkgroep gekozen voor behoud van 65 bomen en verwijdering van 9 bomen. Ook hier neemt het college het rapport van de werkgroepen als uitgangspunt voor de besluitvorming. Daarbij zijn tevens betrokken de resultaten van de veldonderzoeken naar onder meer de stabiliteit van 15 bomen in het tracé tussen de J.M. De Bruijnstraat en de Meidoornstraat (zie 1.8). Opgemerkt dient te worden dat een aantal bewoners aan de Oude Haaksbergerweg heeft aangegeven te willen kiezen voor de robuuste aanpak inclusief kap van de bomen. Dit omdat daar op enkele plaatsen een restverontreiniging in de voortuinen achterblijft als gevolg van het behoud van de bomen en daarmee een kadastrale aantekening op het perceel ontstaat. Het college houdt hier (vooralsnog) vast aan het uitgangspunt.

2.3 Het college is in principe bereid tot het nemen van een verkeersbesluit (bijv. éénrichtingsverkeer) voor één of meerdere delen van de Gondalaan als gevolg van behoud van een tweezijdige laanstructuur. Het is naar onze opvatting een logisch gevolg van de principiële keuze om het behoud van de bomen als uitgangspunt prioriteit te geven na het volksgezondheidsbelang. Omdat het behoud van bomen meer vergt dan alleen het niet kappen daarvan, zullen de belangen van verkeer en parkeren ondergeschikt moeten zijn aan het bieden van groeiruimte voor de bomen. Zie verder 1.10

3.1. Een consequentie van het behoud van monumentale bomen is dat er blijvend rekening gehouden moet worden met de restverontreiniging onder de bermen. De risico beperkende maatregelen zullen jaarlijks geïnspecteerd moeten worden en bij de uitvoering van werkzaamheden ter plaatse, zal onder asbestcondities gewerkt moeten worden. Dit heeft vanzelfsprekend ook financiële consequenties in de toekomst.

3.2. De uitvoering van de rioolwerkzaamheden zijn ongewijzigd ten opzichte van de uitgangspunten in het collegebesluit d.d. 19 december 2017. Kortgezegd betekent dit volledige vervanging in het traject Haaksbergerweg (met uitzondering van het deel ten zuiden van de Haaksbergerweg) alsmede het traject vanaf de Oude Haaksbergerweg tot Bolscherbeek.

3.3. Zowel de GGD als het provinciaal bevoegd gezag stemmen (op hoofdlijnen) in met het advies van de werkgroepen. Op 5 juni heeft overleg plaatsgevonden met de GGD en het bevoegd gezag (provincie) over de adviezen van de werkgroepen. De conclusie van dit overleg is dat de voorgestelde saneringsmethode (afdekken restverontreiniging) past binnen de saneringsdoelstelling en voldoet aan de geldende wet- en regelgeving. Een formeel advies en besluit volgen na het indienen van het Plan van Aanpak bij het bevoegd gezag.

3.4. Het advies is tevens voorgelegd aan de Commissie Monumentale Bomen (CMB). Het CMB kan instemmen met de voorgelegde varianten, waarbij een definitief advies gegeven kan worden zodra exact bekend is welk aantal bomen gekapt zal worden.

3.5. Uit de globale kostenramingen van de voorgestelde uitvoeringsmethoden blijkt dat deze qua kosten vergelijkbaar zijn met de raming voor de robuuste aanpak zoals deze is vastgesteld in december 2017. Met de provincie is in hoofdlijnen overeengekomen dat, wanneer de kosten vallen binnen de kaders zoals vastgesteld in december 2017, de dekking conform die afspraken gehandhaafd kan blijven. Uitgangspunt is dat het gemeentelijk aandeel in de uitvoeringskosten binnen de budgettaire raamafspraken met de provincie zal blijven.

3.6. Rekening dient gehouden te worden met aanvullende kosten als gevolg van de extra procedure die gelopen is sinds januari jl. Hieronder vallen onder andere extra projectvoorbereidingskosten van de aannemer, evenals de kosten voor de instelling van de werkgroepen en de inzet van deskundigen daarin. Deze kosten zijn op dit moment nog niet gekwantificeerd en zijn tevens onderwerp van gesprek met de provincie. Gesteld mag worden dat deze aanvullende kosten niet van invloed zijn op het nu te nemen principebesluit.

3.7. De bewoners hebben in de werkgroepen aangedrongen op een snelle besluitvorming om daarmee duidelijkheid te hebben over het vervolg van de sanering. Bij verschillende bewoners is de sanering op dit moment slechts ten dele uitgevoerd, in afwachting van het besluit over de monumentale bomen. Het college heeft hier begrip voor en wil graag meewerken aan een spoedige start van de uitvoering van de sanering.

3.8. *Benadrukt moet worden dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden het voor kan komen dat, op basis van de bevindingen ter plaatse, om redenen van veiligheid en vitaliteit, gekozen moet worden een enkele boom alsnog te verwijderen.* Hier zal te allen tijde een boomdeskundige bij worden betrokken ter beoordeling van de situatie.

3.9. *De sanering bij het tracé Haaksbergerweg, zal naar verwachting nog dit jaar worden uitgevoerd en afgerond.* Voor het tracé Gondalaan / Oude Haaksbergerweg geldt dat verwacht wordt gedeeltelijk te kunnen starten in het najaar van 2018, waarbij afronding medio 2019 plaats kan vinden.

Risico's

Zoals onder 3.6 is aangegeven, zijn de aanvullende kosten als gevolg van de extra procedure die gelopen is sinds januari jl., nog niet inzichtelijk gemaakt. Daarnaast heeft, zoals genoemd, de door de werkgroepen voorgestelde methode met toepassing van risico beperkende maatregelen, als consequentie dat er een restverontreiniging achterblijft. Hierdoor zal een beheersplan opgesteld moeten worden met o.a. jaarlijkse inspecties van de maatregelen. Bovendien zal bij de uitvoering van werkzaamheden ter plaatse onder asbestcondities gewerkt moeten worden. Dit heeft vanzelfsprekend ook financiële consequenties in de toekomst.

Bij de uitwerking van het voorstel tot een inrichtingsontwerp, moet rekening gehouden worden met de beperkte breedte van het wegprofiel (daar waar aan twee zijden van de weg bomen blijven staan), in ieder geval bij het tracé tussen de J.M. De Bruijnstraat en de Meidoornstraat én het tracé ten noorden van de Bolsscherbeek. Hier zal nader onderzoek plaats moeten vinden naar de minimale breedte van de rijbaan ten behoeve van hulpdiensten (met name brandweer). Daarnaast is er gereede twijfel over de acceptatie van éénrichtingsverkeer in de praktijk.

Alternatieven

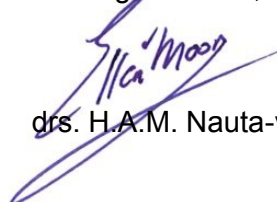
De raad kan het college verzoeken om voor de Haaksbergerweg alsnog te kiezen voor het behoud van de 7 monumentale bomen in de groenstrook langs de parallelweg. Voor de Gondalaan-Oude Haaksbergerweg kan de raad het college verzoeken te kiezen voor een 1-zijdige laanstructuur, met behoud van de bomen aan de oostzijde. Dit zou echter leiden tot het verwijderen van 26 bomen extra.

Uitvoering

Het college betreft de eventuele zienswijze van de raad bij haar besluitvorming.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. Lacroix

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM